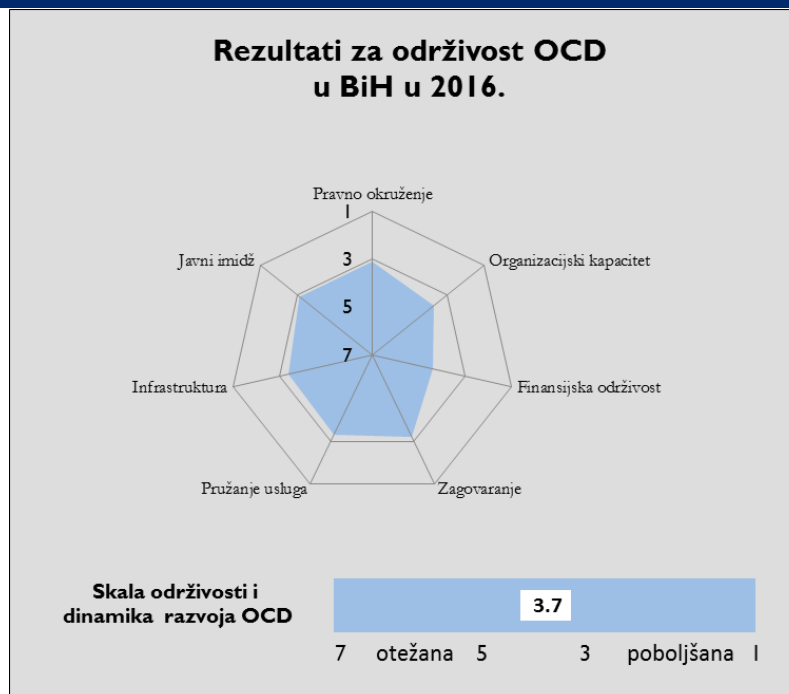

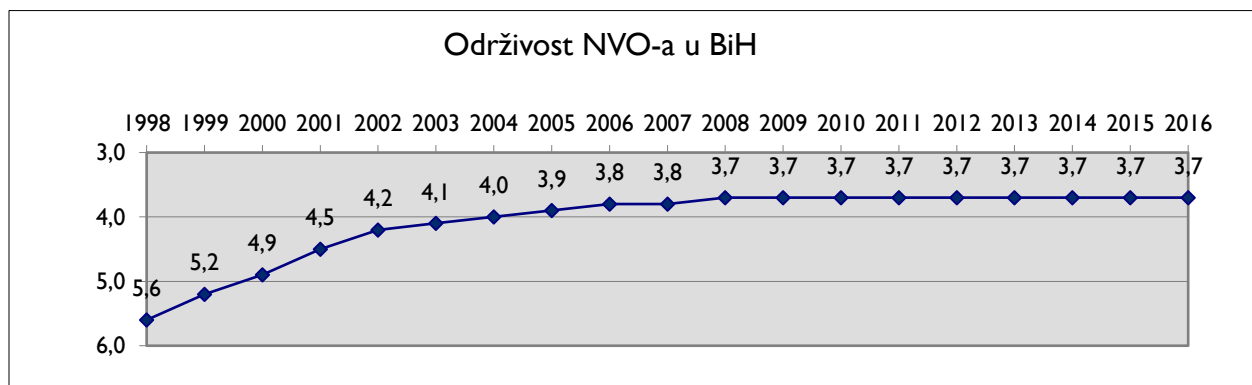

INDEKS ODRŽIVOSTI ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD) ZA 2016. GODINU – BOSNA I HERCEGOVINA

juni 2017.

OCD ODRŽIVOST: 3.7

Održivost organizacija civilnog društva (OCD) u Bosni i Hercegovini (BiH) ostala je nepromijenjena u 2016. Iako je postignut određeni napredak u uspostavljanju institucionalnih mehanizama saradnje između OCD i

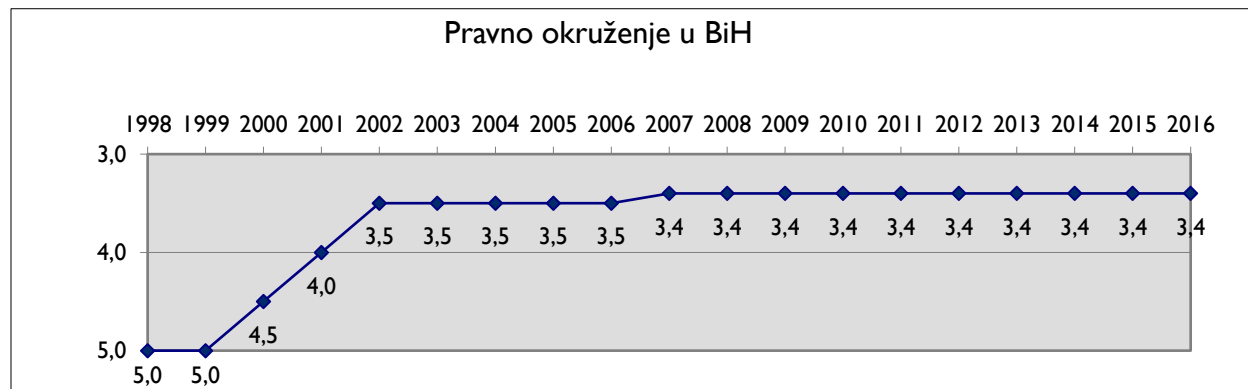
vlasti te transparentnog finansiranja OCD iz javnih izvora i dalje ne postoji strateški okvir za saradnju sa civilnim društvom. Uz navedeno posebna platforma za elektronske konsultacije, uspostavljena u 2016, još uvijek se ne koristi u punoj mjeri.

Izborni zakon je dopunjen polovinom 2016. kako bi se riješili problem identifikovani od OSCE/ODIHR i tijela Vijeća Evrope (GRECO) vezanih za finansiranje kampanja, procesa do-registracije partija i kandidata, cenzusa za osvajanje mandata, kazni za narušavanje izbornog procesa.

Opštinski izbori održani u oktobru 2016 bili su u principu provedeni na regularan način. Međutim, u nekoliko opština je bilo problema kako sa prikupljanjem sredstava za održavanje izbora tako i sa proceduralnim neregularnostima kao što je uništavanje izbornog materijala, što je rezultiralo potpunim zatvaranjem izbornih mjesta u jednoj opštini i privremenim zatvaranjem u nekoliko drugih. Usprkos obnovljenim naporima OHR-a u Mostaru nije postignut sporazum između vodećih bošnjačkih i hrvatskih političkih partija za implementaciju odluke Ustavnog suda BiH da se omogući održavanje lokalnih izbora. Stoga građani Mostara još uvijek ne mogu iskoristiti svoje parvo na glasanje.

U skladu sa posljednjim informacijama iz Projekta za izgradnju kapaciteta institucija (CBGI), finansiranog od EU, postoji 22.601 registrovane organizacije do 2016. Ovaj broj se odnosi na OCD koje su registrovane na svim nivoima ali i značajan ali nepoznat broj neaktivnih OCD. U skladu sa studijom Ureda za Ekonomske politike i Regionalni razvoj Ltd., više od polovine (56,4 %) predstavnika grupe od 1.000 registrovanih OCD koje su primile sredstva iz Instrumenata za pred-pristupnu pomoć (IPA) su neaktivne. Uz podršku CBGI, u 2016 su nadležna ministarstva počela da sređuju evidenciju i uklanjaju neaktivne ili rasformirane OCD iz registara. CBGI i druge OCD su takođe predložile da registri trebaju da sadržavaju informacije o misiji OCD u cilju obezbjeđenja korisnije i detaljnije informacije o sektoru.

PRAVNO OKRUŽENJE: 3.4

Zakonodavni okvir za OCD, koji je uglavnom poticajan, nije se značajno promijenio u 2016.

OCD funkcionišu na osnovu Zakona o udruženjima i fondacijama, a zakon na nivou BiH je dopunjen i usvojen u novembru 2016. Dopune su između ostalog inicirane kao odgovor na zahtjeve Moneyval-a, komiteta Vijeća Evrope i FATF-a, koji su tražili zakonske mjere za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Amandmani, koje su OCD generalno podržale, uspostavljaju obavezu za ažuriranje registara u cilju veće tačnosti, te zahtjevaju od OCD podnošenje detaljnog finansijskog izvještaja državnim agencijama. Novim zakonom dozvoljava se bilo kojem pravnom licu, uključujući i državne institucije, da uspostave neprofitne organizacije.

OCD se može registrovati na nivou države, oba entiteta Federacija BiH (FBiH) i Republika Srpska (RS), te na nivou kantona. U principu, registracija na svim navedenim nivoima je relativno jednostavna, iako je provjera

dokumentacije striktnija na nivou države nego recimo u nekim kantonima. Registracija na različitim nivoima nije uzajamno povezana, otežavajući da se tačno odredi broj organizacija koje djeluju u državi.

OCD mogu da djeluju slobodno unutar zakona i u principu da govore o stvarima od javnog interesa ili ispoljavaju kritičizam bez bojazni da će biti sankcionisane od strane vlasti. OCD mogu biti ugašene, a da to nije na dobrovoljnoj osnovi, jedino ako se ne pridržavaju odredaba zakona.

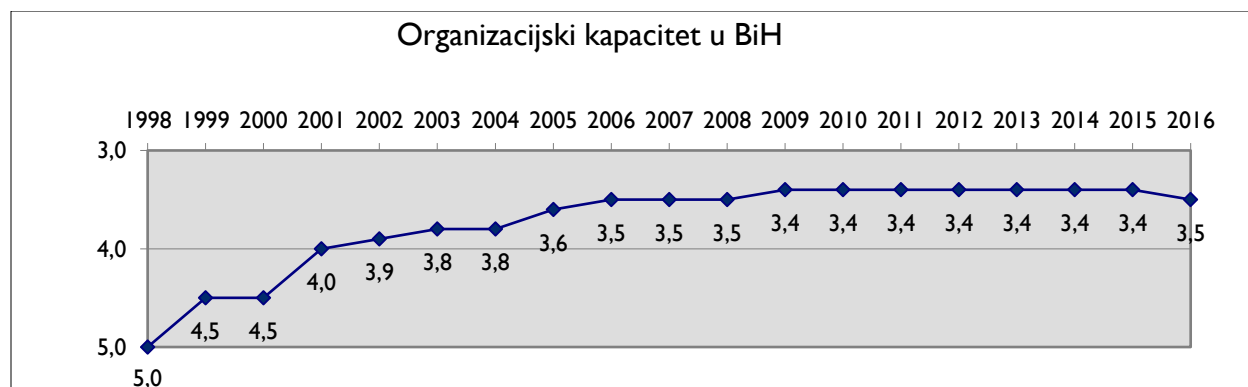
U 2015, Vlada RS je neuspješno pokušala da uspostavi Zakon o transparentnosti OCD, što bi omogućilo da one budu pod striktnijom vladinom kontrolom. U BiH nisu postojale slične inicijative tokom 2016.godine da bi se povećala kontrola ili supervizija nad aktivnostima OCD. Bez obzira na to značajan broj neaktivnih OCD odlučuje se na dobrovoljno gašenje u cilju izbjegavanja troškova pripreme i podnošenja finansijskih izvještaja na godišnjem nivou bez obzira što je organizacija u potpunosti neaktivna tokom godine, kao i mogućnosti suočavanja sa sankcijama za propuštanje obaveza finansijskog izvještavanja. Dvadeset dvije OCD se dobrovoljno izbrisalo iz registra Kantona Sarajevo, a postoje izvještaji i o brisanju organizacija u Tuzli i Zenici.

Poreska politika prema OCD je definisana entitetskim zakonima, koji nisu usaglašeni. U skladu sa amandmanima usvojenim u 2015 na Zakon o dobiti u RS pravna i fizička lica u RS imaju umanjenje od 3% kao neoporezivi minimum za donacije upućene humanitarnim, kulturnim, sportskim i socijalnim ustanovama a 2% za sponzorstvo. U skladu sa Zakonom o dohotku u FBiH, na robne, materijalne i finansijske donacije za kulturne, obrazovne, naučne, zdravstvene humanitarne, sportske i religijske svrhe umanjenje poreza je 0,5% od prihoda ostvarenog u prethodnoj godini, ali samo za osobe koje se bave samostalnom djelatnošću. OCD moraju da plate PDV na sve grantove, izuzev onih koje su dodijeljene iz EU IPA fondova.

OCD mogu ostvarivati prihod kroz ekonomske aktivnosti i oslobođene su plaćanja poreza ako ne pređu 50,000 KM (oko \$27,000) prihoda u toku godine. OCD je po zakonu dozvoljeno da učestvuju na javnim tenderima ali nema mnogo primjera da su aplikacije OCD uspješno završile. Ovo se dešava bilo zato što vlada pri dodjeli takvih ugovora favorizuje javne institucije, recimo centre za socijalni rad, ili zato što OCD nemaju dovoljno vještina da implementiraju takve inicijative.

OCD nemaju adekvatan pristup pravnim savjetima i informacijama. Ne postoje centri za besplatnu pravnu pomoć niti dovoljan broj pravnika kvalifikovanih za ne-profitno pravo. Neke OCD, kao što su recimo Vaša prava BiH ili Smart Resursni centar, koji radi u okviru Centra za promociju civilnog društva, angažuju pravnike koji obezbjeđuju pravnu pomoć za druge organizacije.

ORGANIZACIJSKI KAPACITET: 3.5

OCD uglavnom imaju misije i jasno definirane izborne jedinice te postaju odgovornije prema svojim ciljnim grupama. Međutim, potreba da se osigura finansijska održivost često primorava OCD da se prilagode prioritetima donatora i promijene polje svoga rada te samim tim i svoje ciljne grupacije. Prema Izvještaju o

analizi potreba iz marta 2014. godine, koji je proveo EU projekat TACSO (Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva), preko 80 posto OCD se prilagođava strategijama donatora.

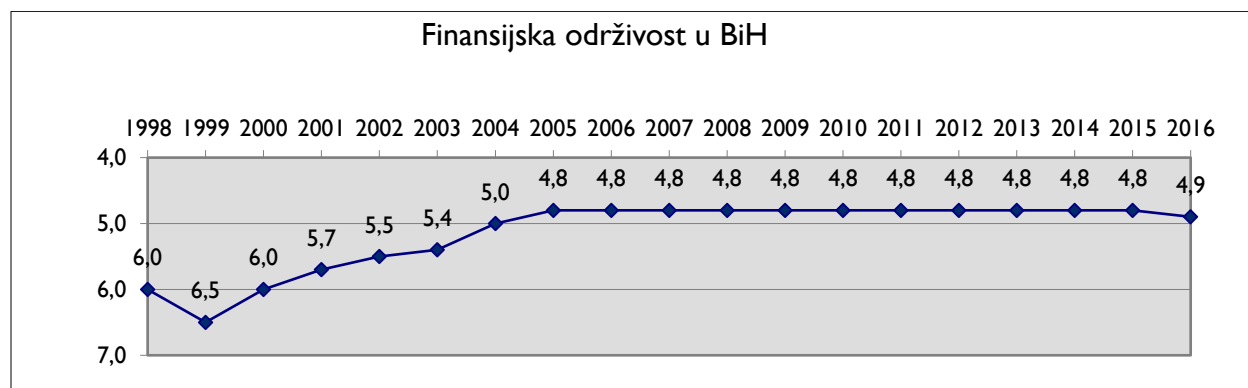
Veće organizacije strateški planiraju osiguranje dugoročne implementacije svojih misija, dok manje organizacije niti posjeduju kapaciteta niti dovoljno motivacije da svoje aktivnosti planiraju i provode na osnovu strateških planova.

Statuti OCD definiraju uloge skupština, ali se u praksi skupštine uglavnom održavaju radi usvajanja godišnjih planova i izvještaja. Većina OCD ima upravne odbore, iako njihovo uspostavljanje nije obavezno u skladu sa važećim zakonom. Stoga je u većini organizacija njihova glavna funkcija da priprema izvještaje za skupštine organizacije. Prema zakonu skupštine moraju biti organizirane na godišnjoj osnovi, ali je nepoznato koliko organizacija ispunjava ovu obavezu.

OCD uglavnom zapošljavaju osoblje na projektnoj osnovi. Samo OCD koje imaju institucionalnu finansijsku podršku mogu imati osoblje plaćeno na neodređeno vrijeme. U skladu sa Zakonom o radu, osoblje mora imati ugovore o radu na neodređeno ili određeno vrijeme koji će sadržavati opis posla. OCD uglavnom funkcioniraju u skladu sa zakonima o radu, i mada ne postoji redovni nadzor države, potpuno poštovanje propisa može otežavati rad udruženja. Naprimjer, prema Zakonu o radu, članovi osoblja koji napuštaju organizaciju imaju pravo na otpremninu. Međutim, donatori rijetko pružaju sredstva za tu svrhu, tako da OCD često nemaju sredstava da zadovolje ovaj zahtjev. Mnoge OCD regrutiraju volontere svake godine, kako zbog povećane svijesti javnosti o vrijednosti volontiranja, ali i zbog nepostojanja mogućnosti zapošljavanja diplomiranih mladih ljudi. Prema Indeksu World Givinga za 2015. godinu, 8% ispitanika izjavilo je da su učestvovali u volonterskim akcijama tokom 2014. godine, u odnosu na 6% u 2013. godinu. OCD koriste profesionalne usluge računovođa, IT-menadžera ili pravnika u slučajevima kada donatori odobre njihovo uključanje u projektne budžete.

OCD obično ne mogu priuštiti nabavku nove opreme jer većina projektnih budžeta ne dozvoljava takve troškove. Male organizacije uglavnom se oslanjaju na donacije korištene donatorske opreme ili donacije nekih drugih velikih organizacija. Gotovo sve organizacije koriste internet, a manji broj također imaju web-stranice.

FINANSIJSKA ODRŽIVOST: 4.9

Finansijska održivost OCD je blago oslabila u 2016. godini, obzirom da je i raspoloživost finansijskih sredstava opala. Samo neznatan broj organizacija ima širi krug izvora finansiranja. U praksi, većina OCD zavisi od jednog do tri izvora finansiranja što OCD i njihove aktivnosti dovodi u realnu situaciju ugroženosti.

OCD i dalje imaju pristup finansiranju od velikog broja međunarodnih donatora za aktivnosti na širokom nizu pitanja koja uključuju ljudska prava, manjine, LGBT, odgovornu vlast i anti-korupciju te pitanja zaštite okoline. Ključni donatori su USAID, ambasade, i EU Delegacija u BiH. Međutim, pošto precizni podaci nisu raspoloživi, strane donacije od donatora kao što su ambasade Holandije, Velike Britanije, i Švedske, kao i EUD u BiH, smanjile su sredstva u 2016. godini. Grantovi od EU i ostalih donatora su često svojom zahtjevnosću

nedostupni malim organizacijama. OCD zagovaraju pristup u kojem će EU odstupiti od svoje aktuelne prakse kojom se konsultantskim firmama omogućava da konkurišu te da se malim organizacijama omogući bolji pristup fondovima namijenjenim civilnom društvu. Neke organizacije kao CPCD, CCI i Mozaik već odavno imaju pod-ugovaranje za strane grantove.

Javno finansiranje je na svim nivoima u smanjenju. Eksperti procjenjuju, jer nije bilo konkretnih istraživanja, da je finansiranje OCD iz javnih sredstava palo sa cca. 40 miliona US\$ u 2015. godini na manje od 35 miliona US\$ u 2016. godini. Dodatno, mnoge OCD prigovaraju da vlasti ponekad značajno odstupaju od legalnih procedura u dodjeli javnih sredstava. Na primjer, ne postoji praksa pokretanja pitanja odgovornosti za dodjelu sredstava bez javnog poziva, kao i za zahtjeve i uslovljanje da se po odobrenju granta dio sredstava vrati određenoj osobi, što definitivno jeste omogućavanje finansijskog kriminala.

Većina manje razvijenih OCD se uglavnom finansira iz opštinskih budžeta. U skladu sa provedenim istraživanjem CPCD sa FSU kao i TACSO, opštinski budžeti učestvuju sa više od polovine ukupnih izdvajanja koje OCD dobivaju iz javnih izvora. Većinom tih sredstava finansiraju se sportska udruženja i udruženja veterana. Postoje određeni pozitivni pomaci na usvajanju procedura za transparentno finansiranje na lokalnom nivou u 2016. godini, sa 7 opština koje su usvojile proceduralni okvir za transparentno finansiranje OCD. Vlada RS je usvojila Metodologiju za dodjelu grantova neprofitnim organizacijama u 2015. godini uz konsultaciju sa svim ministarstvima radi određivanja najprihvatljivijeg modela za njihove programe u 2016. godini, i namjerom da bude u potpunosti implementirana tokom 2017.godine. Uz sve navedeno CPCD vodi kampanju za uspostavu institucionalnih mehanizama za dodjelu javnih sredstava na nivou države BiH i Federacije BiH.

Filantropija je nedovoljno razvijena. Nedostatak finansijske podrške otežava jačanje filantropije a donatorska zajednica radi malo na pokretanju ovog pitanja ili podršci projektima koji će razviti filantropiju u zemlji. Jedan od projekata pod nazivom „Dobro“, podržan od USAID a koji implementira Mozaik fondacija, ima za cilj promociju dobrih praksi u filantropiji i izuzetak je koji potvrđuje pravilo o nedovoljnoj podršci nerazvijenoj filantropiji.

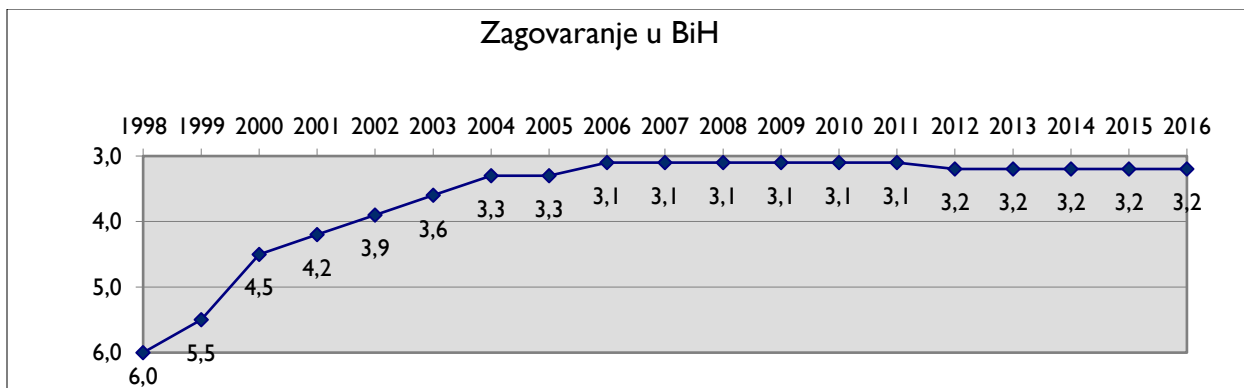
Planovi fondacija i upravljanje pasivnim investicijama su regulisane njihovim statutima i internim aktima. Zadužbine su uglavnom regulisane na nivou entiteta.

Javne i privatne kompanije obezbjeđuju određena sredstva za OCD ali većina kompanija u BiH ne gleda na društveno odgovorno poslovanje kao korisno za njihove interese. Međutim, postoje i pozitivni primjeri kao što je recimo ASA Prevent koja obezbjeđuje više od 1.700 stipendija te podržava više od 500 izuzetnih studenata, dok njihovi uposlenici pružaju preko 200,000 volonterskih sati za provedbu projekata u 105 opština. Coca Cola BiH, koja koristi više od 40 procenata čiste i obnovljive energije, investira više od 2 procenta svoga profita u lokalne zajednice, te donira mnoštvo proizvoda u lokalne inicijative.

Tek neznan broj OCD ima stalnu i stabilnu finansijsku podršku. Iako OCD upotrebljavaju informacione tehnologije za svakodnevni rad oni ih ne koriste za potrebe prikupljanja finansijskih sredstava iz razloga nedostatka kapaciteta za tu svrhu. Zbog teške ekonomske situacije u BiH, gdje je nezaposlenost i dalje blizu 40%, OCD takođe imaju problem da ostvare prihod kroz određene komercijalne aktivnosti. Vrlo mali broj OCD uspeva da dopuni svoje prihode kroz usluge, proizvode, ili rentiranje nekretnina. Članarina takođe ne predstavlja značajan izvor za finansiranje, čak ni za organizacije koje imaju članstvo.

Većina OCD nema operativne sisteme finansijskog menadžmenta te ne funkcionišu na transparentan način. Neke od OCD, ali ipak relativno mali broj, angažuju nezavisne finansijske revizije ili objavljuju godišnje izvještaje sa finansijskim pregledima. Najveći broj OCD spada u kategoriju malih pravnih lica te stoga i ne moraju imati obavezne revizije finansijskih dokumenata. OCD su po zakonu obavezne da podnose godišnje finansijske izvještaje entitetskim agencijama APIF i FIA, iako mnoge propuštaju da to urade.

ZAGOVARANJE: 3.2

OCD su i u 2016. godini bile aktivno uključene u procese zagovaranja.

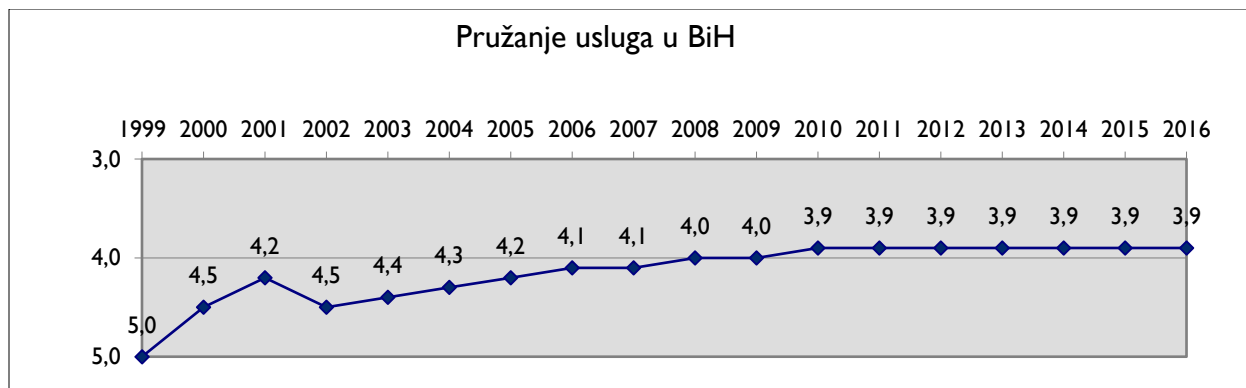
Zagovaračke aktivnosti OCD u BiH bile su usmjerene na mnoge promjene institucionalnih mehanizama. Vijeće ministara BiH (VM BiH) je usvojilo dokumente kojima se reguliše saradnja sa OCD, uključujući i Sporazum o saradnji između Vijeća ministara BiH i NVO u BiH (Sporazum). Tokom 2016. godine VM BiH prihvatilo je izvještaj radne grupe za reviziju Sporazuma. Između ostalog izvještaj sugeriše da niži nivoi trebaju da kreiraju slične dokumente za saradnju sa OCD. OCD angažman u procesima kreiranja politika je značajno olakšan primjenom Pravila o javnim konsultacijama za pripremu pravnih propisa, Zakonom o slobodi pristupa informacijama, te e-platfomi za konsultacije koja je aktivirana u aprilu 2016. godine. Svi nacrti zakona moraju biti postavljeni na ovu e-platfomu tako da svaki zainteresovani pojedinac može da na takav elektronski način dostavi svoje priloge na ove nacрте. Vlada takođe formira i radne grupe za konsultacije sa OCD, specifično orijentisanim na sektorska pitanja, kao što su socijalna zaštita, strategija za mlade, penzioni sistem, i zakon o radu. Međutim, postojeći mehanizmi saradnje se primjenjuju sporadično jer mnoštvo OCD i dalje ne znaju za ovaj način niti imaju kapacitete da ga upotrijebe. Uz sve pomenuto pravni okvir za javno učešće još uvijek nije u potpunosti implementiran, djelomično i zbog nedostatka političke volje. Strateški okvir za saradnju sa civilnim društvom tek treba da se uspostavi na svim nivoima vlasti.

OCD su bile angažovane na širokom krugu pitanja u 2016. godini. Udruženje Žene Ženama su zagovarale zakon o zaštiti žena i djece od nasilja. Sarajevski otvoreni centar (SOC) se bori za veća prava LGBT populacije, dok je Fondacija za socijalno uključivanje u BiH (FSU u BiH) sa mrežom KOMA promovisala prava marginalizovanih grupa. Uz navedeno Mreža pravde je promovisala pravosudne reforme a organizacije u „Partnerstvu za otvorenu vlast“ su promovisale transparentnost u radu vlasti. Na lokalnom nivou jedna od kampanja je uspješno spriječila izgradnju crkve na dječijem igralištu u Banja Luci.

Generalno govoreći OCD nisu bliske sa konceptom lobiranja, međutim postoji nekoliko pozitivnih primjera tokom ove godine. Tako je na primjer Omladinski komunikativni centar (OKC) iz Banja Luke, u saradnji sa Institutom za razvoj mladih KULT iz Sarajeva nastavio da lobira vlasti da pripreme strategiju za mlade u Federaciji BiH. Iako se očekuje još od 2010. godine, kada je usvojen Zakon o mladima, strategija za mlade još uvijek nije pripremljena niti usvojena.

Postoje mnoge inicijative za poboljšanje pravnog okvira za OCD u 2016. godini. CPCD je zagovarao za transparentno finansiranje OCD i poresku reformu koja će podstaći individualnu i korporativnu filantropiju; koalicija Sporazum Plus, odnosno nova koalicija Civilni dijalog, je dugo radila na uspostavljanju Sporazuma o saradnji između Vijeća ministara BiH i NVO u BiH; mreža Lokalnih volonterskih servisa u BiH je organizovala brojne male kampanje na zagovaranju Zakona o volontiranju.

PRUŽANJE USLUGA: 3.9

OCD sektor je nastavio da pruža široku paletu usluga. Većina usluga koje pružaju OCD su socijalne usluge, uključujući i sigurne kuće, dnevne centre za osobe sa mentalnim poteškoćama, kao i dnevne centre za djecu bez doma. Ostale oblasti u kojima OCD pružaju usluge uključuju edukaciju odraslih, treninge za javne službenike, borbu protiv korupcije, ekologija. U posljednjih 6 godina OKC je uspostavio sajmove za razvijanje karijere najuspješnijim srednjoškolcima u Banja Luci, Bijeljini i Zenici te uz pomenuto nastavljaju da razvijaju on-line alate koji podržavaju poduzetništvo kao što je www.biznismguru.ba savjetodavna biznis platforma. U decembru 2016. godine, CPCD Smart Start Resursni centar je organizovao svjetski popularnu IT aktivnost „Sat kodiranja“ (Hour of Code), u koji je bilo uključeno više od 30,000 djece iz čitave BiH, na stotinama održanih časova kodiranja. Na ovaj način BiH je ušla među 10 prvoplasiranih zemalja po procentualnom učešću u „Satu kodiranja“ te već treću godinu zaredom bila najbolje plasirana od svih zemalja Balkana.

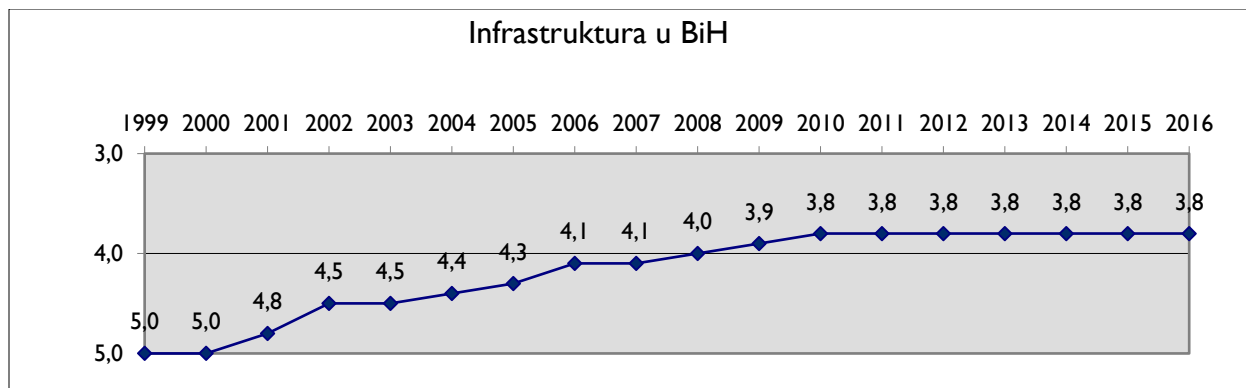
OCD kao Transparency International (TI), Fondacija za socijalno uključivanje u BiH (FSU u BiH), i Analitika su provodili istraživanja, studije, ekspertne analize, koje uobičajeno distribuiraju zainteresovanim OCD, vladinim institucijama i pojedincima. Međutim, OCD uglavnom nemaju dovoljnu ekspertizu da pruže relevantne usluge biznisu.

Iako su usluge OCD uglavnom dizajnirane da odgovore na potrebe njihovih korisnika neki od domaćih ili međunarodnih donatora ne uključuju OCD u ocjenu potreba kada razvijaju programe. U mnoštvu situacija donatori takođe ignorišu sugestije učinjene od OCD za korekcije u projektima.

Usluge koje pružaju OCD uglavnom se finansiraju od međunarodnih donatora i u takvim slučajevima one ih pružaju besplatno. Međutim, broj komercijalnih usluga OCD kao i novoosnovana socijalna preduzeća iz dana u dan se uvećavaju. Na primjer, socijalno preduzeće “Most” Gradiška (Funky Guerilla) zapošljava mlade i marginalizovane osobe da proizvode odjeću.

Iako mnogi zakoni stimulišu uključivanje OCD u pružanje usluga, vlade na svim nivoima često zanemaruju takav pristup i pokazuju mali interes u razvijanju primjerene saradnje. Centri za socijalni rad, koji su vladina tijela, često gledaju na OCD kao na konkurenciju. Kao rezultat, vlade smanjuju sredstva za OCD u područjima socijalne zaštite, iako su često te usluge mnogo inovativnije i boljeg kvaliteta nego što nude sami centri za socijalni rad. Kantonalne vlade ipak ponekad zaključuju ugovore i sa OCD, uglavnom putem javnih poziva i kroz transparentne procedure ali ponekad i direktno sa privilegovanim OCD, koje imaju određene političke veze.

INFRASTRUKTURA: 3.8

CPCD Smart Resursni centar je aktivan već 10 godina. Uz finansiranje USAID, Resursni centar obezbeđuje udruženjima besplatnu pravnu pomoć, široku lepezu plaćenih i besplatnih treninga, informacija o grantovima koje dodjeljuju međunarodne i domaće institucije, mentorske i konsultantske usluge tokom implementacije projekata, bazu podataka udruženja i fondacija iz čitave BiH, te on-line biblioteku sa stotinama publikacija o civilnom društvu. Mreža za izgradnju mira pruža on-line informacije za OCD o tenderima za projekte, seminarima, konferencijama. U 2016.godini je na svakoj od web stranica Mreže za izgradnju mira i CPCD bilo više od po 300.000 posjeta.

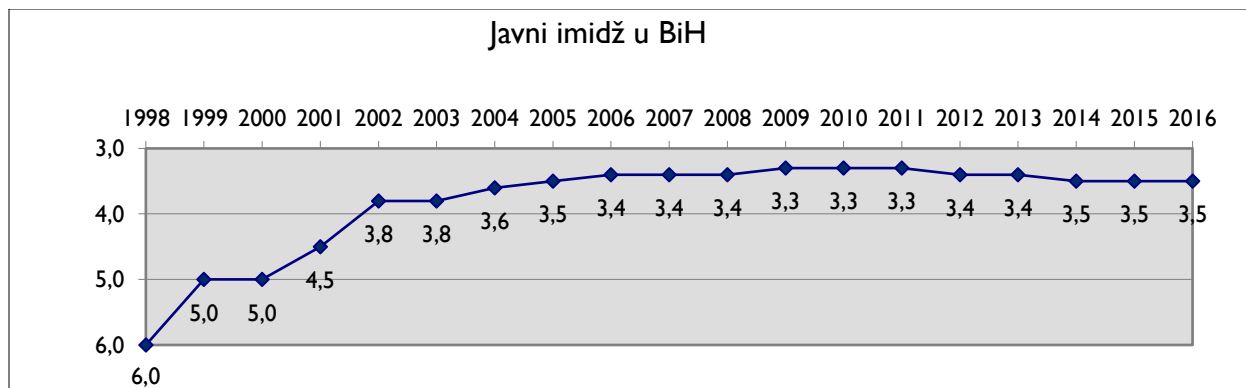
U prošlosti je više udruženja distribuiralo grantove međunarodnih donatora. Međutim, većina takvih programa je završila u 2015. i 2016. godini. Postoji bojazan da ukoliko lokalno grantiranje, odnosno grantovi primjereni malim organizacijama, ne bude povećano civilno društvo u manjim mjestima i ruralnim oblastima će u potpunosti zamrijeti. Fondacija Mozaik, CCI i CPCD su i dalje među onim organizacijama koji dodjeljuju grantove.

Iako postoji mnogo mreža i koalicija evidentno je nepovjerenje i konkurencija među OCD, koje ograničavaju distribuciju informacija i partnerstvo; organizacije se boje da će drugi iskoristiti njihovu projektnu ideju i smanjiti im šansu da dobiju projekat. Mreže i koalicije uglavnom funkcionišu unutar projekata i podržavaju projektne aktivnosti; jednom kada se projekat završi mreže i koalicije obično postaju neaktivne, iako problemi zbog kojih su formirane i dalje postoje. Posebno aktivna tokom 2016.godine bila je koalicija „Pod lupom“, finansirana od USAID, koja je uspješno monitorisala lokalne izbore.

Treninzi su dostupni, naročito u većim gradovima. Većina treninga je dostupna uz finansijsku naknadu čime su male organizacije potpuno onemogućene da dobiju dodatnu edukaciju. CPCD Smart Resursni centar je i dalje vodeća trening organizacija u BiH i pruža široku paletu besplatnih treninga.

Saradnja i partnerstvo između OCD i lokalnih biznisa je rijetko i sporadično. OCD argumentuju da biznisi nisu zainteresovani za saradnju a biznisi tvrde da OCD nemaju kapacitete da pruže adekvatne usluge.

JAVNI IMIDŽ: 3.5

Javni imidž OCD se tokom 2016.godine nije značajno promijenio.

Uprkos postojanju preko 290 medija te više od 2.3 miliona korisnika interneta u BiH, ne postoji održiva prezentacija, promocija ili evaluacija uticaja koju ostvaruju OCD. Vodeći mediji nastavljaju da ne pokazuju dovoljan interes za aktivnosti OCD, preferirajući da umjesto toga objavljuju atraktivne vijesti, skandale i senzacije. Mediji takođe nastavljaju da šire negativne informacije o OCD, naglašavajući njihovu nedjelotvornost ili povezanost sa političarima, te mnoštvo informacija koje odražavaju njihovo nepoznavanje funkcionisanja OCD ili nedovoljno konzistentnih poruka primljenih od samih OCD. Sa druge strane lokalne TV kuće i on-line mediji često izvještavaju o aktivnostima lokalnih organizacija.

Iako ne postoji adekvatno istraživanje po ovom pitanju eksperti iz OCD vjeruju da većina javnosti ima vrlo ograničeno razumijevanje uloge OCD u društvu. U isto vrijeme obični ljudi podržavaju aktivnosti i doprinos pojedinačnih OCD, posebno u pružanju osnovnih usluga kao što su zdravstvene, obrazovne, humanitarne, ekološke ili energetske.

Državni službenici imaju pozitivnu percepciju OCD, sa tendencijom poboljšanja takvog stava. Oni prepoznaju značaj OCD koji se naročito vidi u obrazovanju stanovništva za izborni proces i povećano povjerenje u OCD kao resurs u zajednici. Lokalne uprave evidentno više cijene rad OCD nego što je to slučaj sa predstavnicima viših nivoa. Vladine institucije često koriste publikacije i članke OCD u cilju pripreme i implementacije njihovih aktivnosti. Izvršne i zakonodavne vlasti, naročito na nižim nivoima, imaju pozitivan odnos prema OCD, posebno prema onim sa kojima sarađuju na zajedničkim inicijativama i projektima.

Percepcija OCD od strane biznis sektora postepeno se poboljšava, te mnoge kompanije koriste kapacitete OCD u njihovom društveno odgovornom poslovanju, posebno u oblastima socijalne zaštite, zaštiti djece i omladine, ekologije i sporta.

OCD aktivno koriste društvene mreže, naročito Facebook, radi promocije svoga rada. Međutim, izvan ovog načina, tek nekoliko organizacija uspijeva da i na druge načine promoviše svoj imidž. OCD rijetko objavljuju informacije o svojim aktivnostima ili postignućima, pošto mediji nisu zainteresovani za njihove priče, te je evidentan nedostatak marketinških i PR vještina samih OCD.

I dalje ne postoji operativan Etički kodeks za OCD mada CPCD u okviru svojih kampanja radi na tom dokumentu. Razvijeniye OCD publikuju svoje godišnje izvještaje radi promocije transparentnosti svoga rada.

Indeks održivosti organizacija civilnog društva (CSOSI) je ključni analitički alat koji mjeri napredak civilnog sektora u Centralnoj i Istočnoj Evropi i regiji Euroazije (E&E). Indeks prati napredak civilnog sektora u dvadeset devet zemalja u proteklih dvadeset godina. Indeks istražuje ukupno okruženje za civilno društvo, fokusirajući se na pravno okruženje za NVO, organizacijske kapacitete, finansijsku održivost, zagovaranje, pružanje usluga, infrastrukturu i javni imidž. Svaka dimenzija je ocijenjena na skali od jedan do sedam, gdje jedan predstavlja veoma napredan nivo, a sedam nizak nivo razvoja. Indeks je razvila Američka Agencija za međunarodni razvoj u partnerstvu s lokalnim organizacijama u svakoj od zemalja u kojima sa ocjenjuje Indeks.

Za više informacija, molimo vas kontaktirajte CPCD na info@cpcd.ba

Engleska verzija Indeksa održivosti organizacija civilnog društva (CSOSI) za 2016. godinu dostupna je na <http://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>